

Seminaroppgavesett 9 (uke 16)

Relevante forelesninger: Forel 9: Monopol og markedsmakt.

Pensum: M&T 14

Del 1: Monopol

Til denne oppgaven kan følgende informasjon brukes for å regne ut tilpasninger og kurver:

Marginalkostnadskurven: $= 10 + X$

Etterspørselskurven: $P = 100 - X$

- En monopolist har ingen tilbudskurve. Forklar!
- Tegn inn etterspørselskurve, marginalinntektskurve og marginalkostnadskurve i en figur
- Forklar hvorfor monopololets marginalinntekt er lavere enn prisen.
- Vis og forklar hva som blir monopololets optimale pris og kvantum.
- Hva er den samfunnsøkonomiske optimale løsningen? Forklar hvorfor monopol ikke gir denne løsningen. Vis i figuren hva effektivitetstapet ved monopol er.
- Hva skjer dersom myndighetene fastsetter en maksimalpris som er lavere enn den prisen monopololet selv ville satt?

Del 2: Naturlig monopol

Vi ser på et marked hvor kostnadsfunksjonen er:

$$TC(x) = 20x + FC$$

FC er faste, ugjenkallelige kostnader. Etterspørselen i markedet er gitt ved:

$$p = 80 - \frac{1}{5}x$$

- Hva kjennetegner et naturlig monopol?
- Hva er uttrykket for marginalkostnad (MC) og total gjennomsnittkostnad (ATC)?
Hvorfor er dette et naturlig monopol? (*Hint MC: Hvor mye endres totale kostnader om man øker produksjonen med én enhet?*)
- Finn marginalinntektskurven (MR), og tegn inn etterspørselskurven, marginalinntektskurven, marginalkostnadskurven og ATC i en figur. (En skisse er OK).
- Finn profittmaksimerende pris og kvantum for monopolisten.
- Finn samfunnsøkonomisk optimalt kvantum.

- f) Myndighetene vurderer hva slags markedsform de skal ha. Alternativene som diskuteres er:
- i. Offentlig drift
  - ii. Privat uregulert monopol
  - iii. Prisregulert privat monopol og
  - iv. Konkurransen mellom to bedrifter (duopol).
- Diskuter fordeler og ulemper ved alternativene i-iv

Del 3: Prisdiskriminering

Er følgende eksempler første, andre eller tredjegrads prisdiskriminering?

- a) Gregory Mankiw selger læreboken «Principles of Microeconomics» i USA for ca 1700 NOK (211 USD), for 1500 NOK (127 GBP) i England og for 486 NOK i Norge.
- b) Get selger 3 ulike pakker for kabel-TV og bredbåndshastigheter:
  - i. GET S: 20 Mbps for 798 kr/mnd
  - ii. GET M: 50 Mbps for 1027 kr/mnd (+ noen småting ekstra)
  - iii. GET L: 100 Mbps for 1127 kr/mnd (+ noen småting ekstra)
- c) Kiwi selger smågodt til 12 kr/hg eller «beger med smågodt» til 50 kr/begeret.
- d) Gratis/reduisert pris til kvinner på utesteder («Ladies night»).